

sige: Nej, det har regeringen ikke! Regeringen tager til efterretning og respekterer Nævnets beretning og dens indhold – det skal der ikke være tvivl om – men når fru Ulla Tørnæs spørger, om jeg, statsministeren, har fortrudt regeringens reaktion og tilslutning, må jeg sige: Det har regeringen og jeg ikke. Vi kan diskutere processen, og det har vi også gjort, og det er helt, som det skal være, men når vi ser på selve indholdet af beslutningen – nej; de fælles værdier føler jeg vi har en stor pligt til at stå vagt om i fællesskab.

Jeg ved godt, som fru Elisabeth Arnold i øvrigt sagde, at det er svært og det er noget nyt. Jeg synes også, det er meget ærligt, som fru Elisabeth Arnold sagde, at vi faktisk ikke rigtig ved, hvordan vi tackler den slags nye situationer. Det er ærlig snak, og det er jeg enig i. Vi har jo ikke opbygget tilstrækkelig meget erfaring endnu, og derfor prøver vi os frem.

Jeg tror i virkeligheden også, at hele arbejdet med et charter for grundlæggende rettigheder i Europa handler lidt om den samme tilgang til problemkredsen. Jeg kan ikke se, at det ville være naturligt for Europa at sige nej til at drøfte fælleseuropæiske humanistiske værdier. Jeg vil sige, at det ville være en mangel her ved starten af det nye århundrede ikke at gøre det. På en måde ville rummet være tomt, og den historiske erfaring ville sætte et stort spørgsmålstejn ved os, hvis vi ikke drøftede det spørgsmål. Det er ikke nemt at se, hvordan vi får det nedfældet holdningsmæssigt og operativt i et politisk charter, men det er svært at se, hvad vi ellers skulle gøre, og jeg kan slet ikke se, at vi skulle lade være.

I øvrigt til fru Ulla Tørnæs, som nævnte Kina, Iran og Libyen: Jeg må sige om det, at det faktisk er en forkert sammenligning, for Kina, Iran og Libyen er jo ikke medlemmer af det europæiske samarbejde, ligger ikke i vores region og er ikke på samme måde tæt på. Derfor må vi stille større krav til vore naboer og os selv, end vi stiller til andre. Det synes jeg er den rigtige tilgang.

Fru Ulla Tørnæs spurgte mig flere gange, hvad der skal til, før operationen kan bringes til ophør. Her må jeg sige, at der først og fremmest skal det til, at vi i den kommende tid – hvor længe kan jeg ikke svare fru Ulla Tørnæs på i dag – afventer en klar opfølgning fra den østrigske regering i praktisk handling af de erklæringer, den østrigske regering har tilsluttet sig. Her kommer nogle af de meget afgørende

spørgsmål, som fru Helle Degn var inde på, også på banen. Må jeg sige, at udvidelsesprocessen er fuldstændig afgørende, og må jeg sige, at spørgsmålet om sudetertyskerne, som jeg har hørt Jörg Haider udtale sig om, naturligvis ikke må komme til at præge den østrigske regerings adfærd. Der er en lang, lang række andre emner, som enten må trækkes tilbage eller ikke få mulighed for at præge samværet.

Jeg vil i øvrigt gerne igen sige til fru Ulla Tørnæs, at det ville have været forkert ikke at have reageret. Jeg føler virkelig, at hvis vi nu eksempelvis havde sagt, som Dansk Folkeparti var inde på: Lad os nu se, om de vil gøre det så slemt, som de siger; de kan jo ikke dømmes på deres program alene – havde det været forkert. Det var sådan, der blev argumenteret, men her vil jeg henholde mig til, hvad hr. Arne Melchior sagde: Siden hvornår er ord blevet betydningssløse? For mig at se er ord af største betydning, som hr. Arne Melchior også sagde, og det er det, vi må forholde os til, for hvis vi ikke gør det, har vi virkelig foretaget et skred væk fra vore værdier.

Så blev der spurgt: Jamen der var jo over 70 pct., der ikke stemte på Haiders såkaldte Frihedsparti, skal vi også straffe dem? Ja, hvis det bare var så enkelt. Jeg mener i øvrigt, at der i store dele af den østrigske befolkning er forståelse for den holdning, vi har indtaget.

Lad mig slutte med det centrale, det helt centrale: Hvis de ekstremt nationalistiske partier rundt omkring i Europa kan regne med, at de mere demokratiske borgerlige partier vil samarbejde, er til at lokke i et forpligtende samarbejde, får vi for alvor problemer i Europa. Hvis Le Pens Front National og andre kan regne med, at nabostaterne lader dem gå uanfægtet hen over scenen, får vi for alvor problemer med den økonomiske og politiske udvikling i Europa.

Så vil jeg gerne sige til hr. Holger K. Nielsen, som var inde på en række principielle betragtninger: Jeg er ikke i tvivl om, at hr. Holger K. Nielsen naturligvis rammer fuldstændig plet, når han siger, at ingen skal være i tvivl om, at den udvikling, der er foregået i Østrig, er en udvikling, vi ikke bare kan forholde os passivt til. Det er alene et spørgsmål om, hvordan vi forandrer den udvikling, hvordan vi håndterer den udvikling, og det synes jeg er en rigtig måde at gribe det an på.

Jeg tror, at omverdenens reaktionsmønster må være, som det har været her. Jeg tror ikke,